

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ТРЕТЬОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
МАТВІЙЧУК ВІКТОР ВОЛОДИМИРОВИЧ
УХВАЛА

28 червня 2019

Київ

6824/0/18-19

Член Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Матвійчук Віктор Володимирович, попередньо вивчивши та перевіrivши дисциплінарну скаргу Крикуна Віктора Борисовича стосовно судді Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області Грицака Романа Михайловича,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 13 липня 2018 року за вхідним № К-4240/1/7-18 надійшла дисциплінарна скарга Крикуна В.Б. стосовно судді Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області Грицака Р.М. під час здійснення правосуддя у справі №

У скаргі вказано на те, що під час розгляду справи суддею Грицаком Р.М. не вжито заходів щодо розгляду скарги на дії державного виконавця протягом строку, встановленого статтею 386 Цивільного процесуального кодексу України у редакції, чинній на час звернення до суду (стаття 450 ЦПК України у чинній редакції). У зв'язку з чим висловлено прохання притягнути суддю до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до протоколу повторного автоматизованого визначення члена Вищої ради правосуддя від 17 жовтня 2019 року дисциплінарну скаргу Крикуна В.Б. передано для попередньої перевірки члену Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Матвійчуку В.В.

Частиною першою статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач) вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону та наявність підстав для залишення без розгляду дисциплінарної скарги чи відмови у відкритті дисциплінарної справи; за наявності підстав, визначених пунктами 1–5 частини першої статті 44 цього Закону, – повертає дисциплінарну скаргу скаргнику.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстав безпідставне затягування або невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом.

Важливим елементом для встановлення відомостей про ознаки дисциплінарного проступку є очевидна безпідставність недотримання строків розгляду заяви. Сам лише факт недотримання строку, встановленого законом для розгляду заяви, не може автоматично вказувати на наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

Зазначена правова позиція викладена у постанові Великої Палати Верховного Суду від 19 квітня 2018 року у справі № П/9901/137/18 (800/426/17), у якій, зокрема, зазначено, що «протиправну бездіяльність суб'єкта владних повноважень слід розуміти як зовнішню форму поведінки (діяння) цього органу, що полягає (проявляється) у неприйнятті рішення чи у нездійсненні юридично значимих й обов'язкових дій на користь заінтересованих осіб, які на підставі закону та/або іншого нормативно-правового регулювання віднесені до компетенції суб'єкта владних повноважень, були об'єктивно необхідними і реально можливими для реалізації, але фактично не були здійснені.

Для визнання бездіяльності протиправною недостатньо одного лише факту несвочасного виконання обов'язкових дій, а важливими є також конкретні причини, умови та обставини, через які дії, що підлягали обов'язковому виконанню відповідно до закону, фактично не були виконані чи були виконані з порушенням строків. Значення мають юридичний зміст, значимість, тривалість та межі бездіяльності, фактичні підстави її припинення, а також шкідливість бездіяльності для прав та інтересів особи.

Самі по собі строки поза зв'язком із конкретною правовою ситуацією, набором фактів, умов та обставин, за яких розгорталися події, не мають жодного значення. Сплив чи настання строку набувають (можуть набути) правового сенсу в сукупності з подіями або діями, для здійснення чи утримання від яких встановлюється цей строк.

Така правова позиція була викладена у постанові Верховного Суду України від 13 червня 2017 року у справі № 12-1393а17, і Велика Палата Верховного Суду не знаходить підстав відступити від цих висновків».

Пунктами 3, 4 частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді, посилення на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують викладені у дисциплінарній скарзі відомості.

На підтвердження відомостей, викладених у скарзі, про наявність у поведінці судді Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області Грицака Р.М. ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до пункту 2 частини першої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді, Крикуном В.Б. до скарги не надано жодного доказу, щодо безпідставного затягування або невжиття саме суддею Грицаком Р.М. заходів щодо розгляду скарги на дії державного виконавця у строк, визначений ЦПК України.

У Висновках № 3 (2002) та № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів (далі – КРЕС) до уваги Комітету Міністрів Ради Європи зазначено: є неприйнятною можливість притягнення судді до відповідальності за здійснення своїх обов'язків, крім випадку умисного правопорушення при здійсненні судових функцій.

У пункті 25 Київських рекомендацій ОБСЄ щодо незалежності судочинства у Східній Європі, на Південному Кавказі та у Середній Азії (23–25 червня 2010 року) зазначено, що процедура притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності повинна стосуватися підтверджених випадків порушення правил професійної поведінки, які є значними, неприпустимими та, окрім цього, ганьблять репутацію суддівства.

Європейський суд з прав людини у своїй практиці керується тим, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи, враховуючи критерії, вироблені судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) значущість для заявника питання, яке перебуває на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (рішення у справах «Бараона проти Португалії», 1987 рік; «Хосце проти Нідерландів», 1998 рік; «Бухкольц проти Німеччини», 1981 рік; «Бочан проти України», 2007 рік).

Станом на час проведення попередньої перевірки встановлено, що за клопотання представника скаржника ухвалою Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області (суддя – Грицак Р.М.) від 23 листопада 2018 року скаргу на дії державного виконавця залишено без розгляду.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона не містить посилань на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Враховуючи наведене, керуючись пунктами 1, 2 частини першої статті 43, пунктом 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя»,

ухвалив:

дисциплінарну скаргу Крикуна Віктора Борисовича стосовно судді Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області Грицака Романа Михайловича залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Третньої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

В.В. Матвійчук